

I

(Päätöslauseimat, suositukset ja lausunnot)

PÄÄTÖSLAUSELMAT

NEUVOSTO

Neuvoston päätöslauselma osallistavaa ja kilpailukykyistä Eurooppaa edistävästä uudesta osaamisohjelmasta

(2016/C 467/01)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO,

TIETOISENA UUDESTA POLIITTISESTA KONTEKSTISTA, jossa:

- uudet työnteon tavat, automaatio ja robotisointi vaikuttavat siihen, millaisia tietoja, taitoja ja osaamista tarvitaan yhä kilpailuhenkimmässä, monimutkaisemmassa ja monikulttuurisemmassa maailmassa; monilla talouden aloilla tapahtuu nopeita teknologisia ja rakenteellisia muutoksia, ja digiosaamisesta ja monialaisista taidoista on tullut välttämättömiä, jotta osaamisvaje ja osaamisen kohtaanto-ongelmat voidaan poistaa ja jotta ihmiset voivat menestyä sekä mukautua tulevaisuuden työtehtäviin ja yhteiskunnan muutoksiin;
 - heikkotasoiset perus- ja monialaiset taidot ja heikko digiosaaminen vaarantavat työllistettävyyden ja aktiivisen osallistumisen yhteiskuntaan;
 - samanaikaisesti eräät Euroopan osat ovat vaihtelevassa määrin alttiina erilaisille ilmiöille, kuten pitkittyneet hitaan talouskasvun ja erityisesti nuoria koskettavat hitaan työllisyyskasvun kaudet, ikääntyvä väestö sekä kasvaneet muutovirrat, vähäinen innovaatiotoiminta ja uudet turvallisuusrisikit;
1. PANEE MERKILLE Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle osoitetun komission tiedonannon ”Uusi osaamisohjelma Euroopalle: Vahvistetaan yhdessä inhimillistä pääomaa, työllistettävyyttä ja kilpailukykyä”⁽¹⁾; PITÄÄ MYÖNTEISENÄ sitä, että siinä kannustetaan toteuttamaan EU:n kanssa taitojen kehittämiseen liittyviä yhteisiä toimia ja yhdistämään työelämä ja koulumaailma; ja PALAUTTAA MIELEEN, että uuden osaamisohjelman mukaisia yksittäisiä ehdotuksia tarkastellaan asiaankuuluvissa neuvoston elimissä;
 2. ON YHTÄ MIELTÄ SIITÄ, että seuraavia äärimmäisen tärkeitä seikkoja olisi korostettava:
 - a) koulutuksen tehtävänä on paitsi valmistaa työmarkkinoille myös edistää sosiaalista osallisuutta ja yhteenkuuluvuutta yksilöiden laaja-alaisemman henkilökohtaisen kehityksen ja elinikäisen oppimisen kautta; tämän ansiosta saadaan kriittisiä, itsevarmoja, aktiivisia ja itsenäisiä kansalaisia, jotka kykenevät ymmärtämään nykyaikaisen yhteiskunnan monimutkaisuutta ja pystyvät selviytymään siinä tapahtuvista nopeatahtisista muutoksista. On tärkeää mennä työmarkkinoiden välittömiä tarpeita pidemmälle ja keskittyä myös niihin koulutuksen näkökohtiin, joiden avulla voidaan edistää innovointia, yrittäjyyttä ja luovuutta, muovata aloja, luoda työpaikkoja ja uusia markkinoita, voimaannuttaa ihmisiä (myös heikoimmassa asemassa olevia), rikastuttaa demokraattista toimintaa ja kehittää sitoutuneita, lahjakkaita ja aktiivisia kansalaisia. Ottaen huomioon viimeaikaiset radikalisoitumiseen liittyvät traagiset tapahtumat osissa Eurooppaa on entistäkin kiireellisemmin kiinnitettävä erityistä huomiota kansalaisvalmiuksiin sekä demokraattisiin ja kulttuurienvälisiin valmiuksiin ja kriittiseen ajatteluun;
 - b) kaikenikäiset opiskelijat tarvitsevat erinomaisia opettajia ja kouluttajia kehittääkseen laaja-alaista osaamista, jota he tarvitsevat sekä elämää että tulevaa työtä varten. Opettajat ja kouluttajat voivat innostaa ja auttaa oppijoita saavuttamaan parempia ja tarkoituksenmukaisempia tietoja ja taitoja sekä osaamista, ja heillä voi olla keskeinen rooli uusien opetus- ja oppimismenetelmien käyttöönotossa. Tarvitaan kuitenkin jatkuvia ja pitkäaikaisia toimia, joiden tavoitteena on houkutella, tukea ja säilyttää lahjakkuutta ja huippuosaamista opetusallalla varmistamalla, että opettajilla ja kouluttajilla on asianmukainen työympäristö ja ajantasaiset tiedot uusimmasta kehityksestä sekä ennakkoluuloton asenne ympärillään tapahtuviin teknologisiin ja yhteiskunnallisiin muutoksiin;

⁽¹⁾ Asiak. 10038/16.

- c) koulutuksen ja työelämän välisillä tiiviimmillä yhteyksillä sekä kaikkien asianomaisten sidosryhmien osallistumisella on keskeinen rooli sen varmistamisessa, että jokaisen yksilön potentiaali ja lahjakkuus hyödynnetään, mikä edistää heidän parempaa työllistettävyyttään sekä integroitumistaan ja aktiivista osallistumistaan yhteiskuntaan; nämä yhteydet auttavat myös varmistamaan, että koulutusjärjestelmät pysyvät joustavina vastaamaan yhteiskunnan ja työmarkkinoiden muutoksiin. Lisäksi on tärkeää kannustaa työnantajia sitoutumaan työntekijöidensä elinikäiseen oppimiseen;
- d) digiosaamisen hankkiminen jo varhaisella iällä on ehdottoman tärkeää, mutta koulutuksen on vastattava paitsi työmarkkinoiden tämänhetkisiin, erityisesti määriteltyjä teknisiä taitoja koskeviin tarpeisiin, myös pidemmän aikavälin tavoitteeseen kehittää joustavaa ajattelutapaa ja uteliaisuutta, jotka ovat tarpeen tulevaisuuden teknologisen kehityksen ohjaamiseen tarvittavien uusien, vielä määrittelemättömien tietojen ja taitojen sekä osaamisen hankkimiseksi ja niihin mukautumiseksi;
- e) uudessa osaamisohjelmassa esitetyt toimenpiteet olisi toteutettava eurooppalaisen koulutusyhteistyön strategisten puitteiden (ET 2020) mukaisesti, sillä kyseinen strategia tuo yhteen kaikki oppimisen muodot, kunnioittaa täysin toissijaisuuden periaatetta ja tarjoaa hyödyllisen foorumin jäsenvaltioiden politiikkojen tukemiseksi sekä edistää EU:n tasolla tehtävää yhteistyötä; toimenpiteiden olisi oltava yhdenmukaisia myös muiden asiaankuuluvien poliittisten prosessien, kuten eurooppalaisen ohjausjakson, kanssa. Koulutuksen, taitojen ja raportoinnin Euroopan tason koordinoitijärjestelyjen olisi oltava tehokkaita ja toimivia, yhteisymmärryksessä jäsenvaltioiden ja komission välillä. Jäsenvaltioiden asiantuntemusta olisi hyödynnettävä täysimittaisesti jo olemassa olevien rakenteiden pohjalta;
- f) riittävän EU-rahoituksen saatavuutta on tarpeen tarkastella, jotta varmistetaan uuden osaamisohjelman puitteissa sovittujen toimien toteutettavuus;
3. KEHOTTA komissiota ottamaan tämän päätöslauselman huomioon, kun se esittää muita uuteen osaamisohjelmaan kuuluvia toimia.
-